

	ÚVODEM	9
1	ÚKOLY STATISTIKY A ZÁKLADNÍ STATISTICKÉ POJMY	11
1.1	Statistika a její úkoly	11
1.2	Základní statistické pojmy	14
1.2.1	Statistický soubor a statistická jednotka	14
1.2.2	Statistické znaky	15
1.2.3	Statistický soubor základní a výběrový	17
2	ZPŮSOBY ZÍSKÁVÁNÍ STATISTICKÝCH ÚDAJŮ A JEJICH ELEMENTÁRNÍ ZPRACOVÁNÍ.....	18
2.1	Statistické zjišťování; vymezení jeho předmětu a obsahu.....	18
2.1.1	Druhy statistických zjišťování	19
2.1.2	Elementární zpracování statistických údajů	22
2.2	Rozdělení četností a třídění podle kvalitativního statistického znaku	24
2.2.1	Jednorozměrné rozdělení četností	25
2.2.2	Kvantily	35
2.2.3	Třídění podle kvalitativního statistického znaku	39
2.2.4	Kombinační třídění; vícerozměrné rozdělení četností	40
3	HLAVNÍ FORMY SDĚLOVÁNÍ VÝSLEDKŮ STATISTIKY	48
3.1	Statistické tabulky	48
3.1.1	Zaokrouhlování statistických údajů	49
3.2	Grafické znázorňování	50
3.2.1	Grafické prostředky a prostředky výkladu grafu	51
3.2.2	Základní druhy grafů a jejich užití	54
3.3	Základní prameny statistických údajů	56
4	MĚŘENÍ ÚROVNĚ STŘEDNÍMI HODNOTAMI	58
4.1	Význam měření úrovně a druhy středních hodnot	58
4.2	Průměry	60
4.2.1	Aritmetický průměr a jeho užití	60
4.2.2	Ostatní druhy průměrů a jejich užití	67
4.3	Ostatní střední hodnoty a jejich užití	70
4.3.1	Medián	70
4.3.2	Modus	71
4.3.3	Vztah aritmetického průměru a ostatních středních hodnot	71
4.4	Měření úrovně jevů vyjádřených veličinami, které jsou poměrnými čísly	72

5	MĚŘENÍ VARIABILITY	75
5.1	Význam měření variability a druhy charakteristik variability	75
5.2	Rozptyl a směrodatná odchylka	76
5.3	Střední diference	87
5.4	Ostatní jednoduché charakteristiky variability	92
5.4.1	Variační rozpětí a kvantilová rozpětí	92
5.4.2	Průměrná absolutní odchylka	93
5.5	Měření variability jevů vyjádřených veličinami, které jsou poměrnými čísly	95
5.6	Kritická poznámka k užívaným charakteristikám variability	97
6	ROZBOR VZTAHŮ NA PODKLADĚ STOCHASTICKÝCH MODELŮ	99
6.1	Základní pojmy; úkoly regresní a korelační analýzy	100
6.1.1	Pevná a volná závislost	102
6.1.2	Korelační závislost	104
6.1.3	Úkoly regresní a korelační analýzy	106
6.2	Jednoduchá regresní a korelační analýza	107
6.2.1	Jednoduchá regresní analýza	108
6.2.2	Jednoduchá korelační analýza	122
6.3	Vícenásobná regresní a korelační analýza	136
6.3.1	Podmíněné průměry a vícenásobný korelační poměr	137
6.3.2	Vícenásobná lineární regresní funkce; vícenásobný korelační index	140
6.3.3	Regresní rovina a nadrovina; vícenásobný a dílčí korelační koeficient	142
6.4	Analýza závislosti kvalitativních statistických znaků	146
7	SROVNÁVÁNÍ HODNOT STATISTICKÝCH UKAZATELŮ A JEJICH ROZBOR NA ZÁKLADĚ DETERMINISTICKÝCH MODELŮ	150
7.1	Druhy statistických ukazatelů a jejich srovnávání	151
7.1.1	Základní typy statistických ukazatelů	152
7.1.2	Způsoby srovnávání hodnot ukazatelů	153
7.2	Druhy indexů a rozdílů a jejich rozbor	157
7.2.1	Základní druhy indexů a rozdílů	157
7.2.2	Měření důsledků rozdílnosti hodnot analytických ukazatelů pro rozdílnost hodnot analyzovaného ukazatele	160
7.3	Individuální jednoduché indexy a rozdíly	168
7.3.1	Individuální jednoduché popisné indexy a rozdíly	168
7.3.2	Individuální jednoduché analytické indexy a rozdíly	172
7.4	Individuální složené indexy a rozdíly	177
7.4.1	Individuální složené indexy a rozdíly hodnot extenzitních ukazatelů	177
7.4.2	Individuální složené indexy a rozdíly hodnot intenzitních ukazatelů	182
7.5	Souhrnné indexy a rozdíly	192
7.5.1	Souhrnné jednoduché analytické indexy a rozdíly	194
7.5.2	Souhrnné jednoduché popisné indexy a rozdíly	201
7.5.3	Souhrnné složené indexy a rozdíly	210
8	ANALÝZA ČASOVÝCH ŘAD	222
8.1	Pojem a druhy časových řad	222
8.1.1	Vlastnosti intervalových a okamžikových časových řad	225

8.1.2	Součtové časové řady	233
8.2	Analýza vývoje hodnot veličin pomocí elementárních charakteristik	239
8.2.1	Řetězové a bazické indexy a absolutní přírůstky; vztahy mezi nimi	247
8.3	Složky pohybu hodnot veličin v časových řadách a jejich modelování	254
8.4	Charakterizování hlavní vývojové tendence hodnot veličin v časových řadách	258
8.4.1	Analytické vyrovnávání hodnot veličin v časových řadách	259
8.4.2	Základní metody mechanického očišťování hodnot veličin v časových řadách	279
8.5	Měření periodických výkyvů hodnot veličin v časových řadách	287
8.6	Regrese a korelace veličin v časových řadách	292
8.6.1	Předpoklady měření korelační závislosti veličin v časových řadách	293
8.6.2	Míry těsnosti korelační závislosti hodnot veličin v časových řadách	295
8.6.3	Vystižení průběhu korelační závislosti hodnot veličin v časových řadách	298
9	ZÁKLADY STATISTICKÉ INDUKCE	299
9.1	Úkoly statistické indukce	299
9.2	Náhodný (pravděpodobnostní) výběr a jeho pravděpodobnostní základy	302
9.2.1	Hlavní druhy náhodného výběru	304
9.2.2	Technika náhodného vybírání	305
9.3	Základní výběrové charakteristiky a výběrová rozdělení	307
9.3.1	Charakteristiky základního souboru a výběrové charakteristiky	307
9.3.2	Náhodná veličina a popis jejího rozdělení	310
9.3.3	Některá důležitá rozdělení spojitých náhodných veličin	315
9.3.4	Rozdělení základních výběrových charakteristik a základní charakteristiky těchto rozdělení	319
10	PRINCIPY STATISTICKÝCH ODHADŮ	329
10.1	Bodové a intervalové odhady	329
10.1.1	Některé žádoucí vlastnosti bodových odhadů	329
10.1.2	Intervalové odhady základních charakteristik	333
11	ZÁKLADY TESTOVÁNÍ STATISTICKÝCH HYPOTÉZ	346
11.1	Principy testování statistických hypotéz	346
11.2	Základní postupy používané při testování statistických hypotéz	348
11.3	Některé důležité testy statistických hypotéz	352
11.3.1	Testování hypotéz o základních charakteristikách jednorozměrných statistických souborů	352
11.3.2	Testování hypotéz o hodnotách korelačních koeficientů	354
11.3.3	Základní testy hypotéz o rozdělení základního souboru	357
11.3.4	Testování hypotéz o náhodnosti uspořádání hodnot veličin v časových řadách ..	361
	TABULKY	365
	1. Základní údaje o okresech a krajích ČSSR	366
	2. Tabulka náhodných čísel	371
	3. Kvantily u_p normovaného normálního rozdělení	372
	4. Kvantily χ_p^2 rozdělení χ^2 o ν stupních volnosti	373
	5. Kvantily t_p rozdělení t o ν stupních volnosti	375
	6. Kvantily $F_{0,95}$ rozdělení F o ν_1 a ν_2 stupních volnosti	376

7. Kvantily $F_{0,975}$ rozdělení F o v_1 a v_2 stupních volnosti	380
8. Kritické hodnoty korelačního koeficientu	384
9. Kritické hodnoty cyklického koeficientu autokorelace pro pozitivní a negativní korelaci pro $L = 1$ a hladinu významnosti $\alpha = 5$ a 1%	385
10. Kritické hodnoty Durbinova-Watsonova testu pro 5% hladinu významnosti .	386
11. Hodnoty koeficientů r a z , popř. ϱ a ξ	388
LITERATURA.....	392
REJSTŘÍK.....	393